

LUC: Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (DOGC núm. 3826, de 20 de març de 2003)

Què en diu la LUC?: Europa

Segons el preàmbul de la LUC:

- Els processos d'internacionalització afecten plenament el món universitari català i requereixen polítiques i estratègies en àmbits com ara la qualitat de la docència i la recerca, la mobilitat dels estudiants i del professorat o la convergència cap a la **constitució d'un espai europeu d'ensenyament superior**.
- La creació d'un espai europeu d'ensenyament superior, a partir de la Declaració de Bolonya de 1999, signada pels ministres europeus d'Educació, ha de contribuir a donar coherència a un àmbit universitari que, per definició, no coneix fronteres.
- En la tasca d'afrontar aquesta nova realitat internacional, la Llei es fonamenta en la premissa d'**integrar el sistema universitari català en l'espai europeu d'ensenyament superior i assolir un paper protagonista en la seva construcció profundament universalista i, especialment, europeista**.
- Són aspectes fonamentals d'aquest espai europeu la nova **estructura cíclica dels ensenyaments** i la **transportabilitat dels crèdits**, que ha de permetre la comparació entre titulacions.
- L'europeïtzació i la internacionalització també es promouen amb la **mobilitat d'estudiants i de professors**, que és compatible amb el manteniment de la presència de les característiques culturals de Catalunya a la universitat i del català com a llengua pròpia de les universitats catalanes.
- La mobilitat fomenta la integració europea, l'aprenentatge de llengües i el coneixement i el diàleg entre cultures.
- En l'àmbit de l'estudi i la docència es posa un èmfasi especial, entre d'altres, en l'**adaptació dels plans d'estudis a l'espai europeu d'ensenyament superior**. En el procés d'harmonització europea, la Llei possibilita que les universitats **expedeixin titulacions pròpies**.
- La Llei determina la creació d'una **oficina sobre l'espai europeu d'ensenyament superior** en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, **per promoure l'adaptació de les universitats catalanes** i ser un observatori de les tendències en aquesta matèria.

La LUC atorga a AQU Catalunya les funcions d'acreditació, d'avaluació, de certificació i d'assegurament de la qualitat en l'espai europeu d'ensenyament superior en les disposicions següents:

■ Article 138: Finalitats d'AQU Catalunya

"L'avaluació de la qualitat, la certificació dels processos i l'acreditació de l'aprenentatge dels ensenyaments del sistema universitari de Catalunya s'han d'orientar a llur adequació permanent a les demandes socials, als requisits de qualitat de formació universitària i a la millora contínua de llurs processos, en el marc de l'espai europeu d'ensenyament superior."

■ Article 140.2: Funcions d'AQU Catalunya

"c) L'acreditació dels ensenyaments en el marc de l'espai europeu de la qualitat."

"l) La promoció de l'avaluació i de la comparació de criteris de qualitat en el marc europeu i internacional."

■ Disposició transitòria sisena: Adaptació curricular sobre l'espai europeu d'ensenyament superior

"El departament competent en matèria d'universitats i les universitats públiques, mitjançant l'oficina sobre l'espai europeu d'ensenyament superior creada al si del Consell Interuniversitari de Catalunya, han de treballar en l'adaptació curricular dels diferents estudis per adequar-los a la nova estructura cíclica europea. L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya pot acreditar les titulacions pròpies que posin en marxa les universitats en correspondència amb les titulacions establertes en el marc de l'espai universitari europeu."

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

elButlletí
Butlletí d'informació sobre la qualitat universitària

La qualitat, garantia de millora.

Juliol - setembre de 2003 **17**

AQU Catalunya millora amb les universitats catalanes

Fa tres mesos que **AQU Catalunya** es va constituir, en compliment de la Llei d'universitats de Catalunya (LUC) i com a fruit de la transformació del consorci creat per la Generalitat de Catalunya i les universitats públiques catalanes l'any 1996. Sis anys de treball actiu i participatiu de l'antic consorci han estat suficients per crear unes condicions òptimes per fer un salt endavant cap a una nova agència, amb noves atribucions i nous reptes. Els principis assumits els primers anys es mantenen i han estat recollits, en gran part, per la LUC, que promou "la garantia de qualitat de les universitats orientada a llur adequació permanent a les demandes socials, als requisits de qualitat de formació universitària i a la millora contínua de llurs processos, en el marc de l'espai europeu d'educació superior".

Quan fa, doncs, tot just tres mesos que **AQU Catalunya** s'ha constituït, ja estem a ple rendiment en el desenvolupament de les noves funcions. Hem rebut 1.738 sol·licituds per a l'informe preceptiu per a la contractació de professorat lector o col·laborador; un repte que la Comissió d'Avaluació de Professorat Lector i Col·laborador i les comissions específiques creades en el seu si han acceptat amb un admirable esperit de servei. Aquestes comissions han treballat intensament, amb objectivitat i rigor, per donar-hi resposta en menys de tres mesos. Així mateix, s'han constituït les comissions d'Avaluació de la Recerca i d'Avaluació de la Qualitat i s'han creat un conjunt de subcomissions que iniciaran aviat la seva feina diversa i variada, com correspon a les nombroses atribucions que

la LUC atorga a **AQU Catalunya**. En aquest període hem mantingut els principis assumits des de l'inici del consorci, entre els quals destaca mantenir relacions mútuament beneficioses amb les universitats catalanes.

L'estructura interna de la nova agència s'està adaptant a la nova situació i ha duplicat el seu potencial. De vegades ha semblat que no arribaríem a temps a donar resposta a les noves tasques, però sempre hem trobat la resposta adient del personal i l'ajut de qui ha fet falta.

No voldria semblar excessivament optimista, queda molt a fer i aquesta nova etapa, amb nous reptes, porta associada també ensurts i dificultats, i ens hem d'enfrontar a actituds contraposades. Quan a Europa bufen vents que inviten al treball en comú amb altres agències i estem duent a terme el projecte europeu d'avaluació transnacional TEEP, coordinat per la xarxa europea d'agències, a Espanya la voluntat d'establir la incompatibilitat en els programes convocats per l'agència estatal dificulta greument la cooperació. De totes maneres, ens anima veure que algunes de les agències internacionals que fa uns anys nosaltres vam visitar per aprendre'n ens consulten ara per emular el nostre sistema de qualitat intern o s'interessen per alguns projectes innovadors en l'avaluació de titulacions.

Gemma Rauret Dalmau (directora d'AQU Catalunya)

AQU Catalunya és escollida per formar part d'un grup de treball de l'ENQA

ENQA, la xarxa europea d'agències, ha constituït un grup per elaborar el Codi de bones pràctiques per a les agències de qualitat europees, que haurà d'analitzar el desenvolupament dels mecanismes d'avaluació interna d'aquestes agències.

Sumari

■ **Pàgina 2**

La Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya

■ **Pàgina 4**

Els estudiants universitaris davant dels seus estudis i el seu futur professional

■ **Pàgina 6**

La mobilitat dels graduats universitaris catalans

■ **Pàgina 7**

El perfil del professorat avaluat per AQU Catalunya

■ **Pàgina 8**

Què en diu la LUC?: **Europa**

Consell de redacció | Gemma Rauret Dalmau, Joan Bravo Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, Martí Estruch Axmacher, Maria Giné Soca

Redacció | Maria Giné Soca

Disseny i maquetació | Josep Turon i Eva Calatayud

Edita | Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Via Laietana, 28, 5a planta 08003 Barcelona Tel.: 93 268 89 50 www.aqucatalunya.org

Dipòsit legal | B-47 523-2000

La Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya

Les funcions d'**AQU Catalunya** són dutes a terme per tres comissions, la d'Avaluació de la Qualitat, la de Professorat Lector i Professorat Col·laborador i la d'Avaluació de la Recerca. Si bé les dues últimes tenen com a funció principal emetre informes individuals per a la contractació de professors, en diferents àmbits, la Comissió d'Avaluació de la Qualitat té com a funcions l'avaluació, la certificació, l'acreditació, l'emissió d'informes, l'elaboració d'estudis, l'assessorament i també la cooperació i la col·laboració amb altres agències i organismes amb la mateixa finalitat. D'acord amb els estatuts d'**AQU Catalunya**, la Comissió d'Avaluació de la Qualitat ha encomanat aquestes últimes funcions al president i a la directora d'**AQU Catalunya**.

Les funcions de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat abracen tant l'ensenyament com la gestió o altres activitats universitàries, i són objecte d'avaluació tant les institucions com els centres, les titulacions, els programes, els serveis i l'activitat docent del professorat. Es tracta, doncs, d'un ampli programa d'actuacions encaminades a la promoció i la garantia de la qualitat de les universitats catalanes. Per dur-les a terme, la Comissió d'Avaluació de la Qualitat ha creat un conjunt de comissions específiques que actuen en delegació seva, les quals li reten comptes. Actualment hi ha tres comissions específiques: una tracta de temes relacionats amb les institucions i els centres, l'altra tracta de titulacions i programes, i la tercera s'ocupa de l'avaluació de mèrits i activitats individuals. Així mateix, s'ha creat un comitè extern format pels vicectors competents en matèria de qualitat a les universitats catalanes i per alguns membres del Consell de Direcció d'**AQU Catalunya**, el qual és informat del programa de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat i pot presentar propostes d'actuació i emetre documents que tenen caràcter preceptiu i no vinculant.

La Comissió d'Avaluació de la Qualitat és una comissió oberta: la meitat dels seus membres pertanyen al sistema universitari català i l'altra meitat són membres de la comunitat acadèmica internacional. Es va constituir el 10 de juny de 2003 i va aprovar

el seu reglament de funcionament i també els corresponents a les comissions específiques.

Els primers temes de què haurà de tractar la Comissió d'Avaluació de la Qualitat seran:

- La certificació del manual d'avaluació docent del professorat de les universitats públiques catalanes.
- L'avaluació dels centres docents establerts a Catalunya que imparteixen ensenyaments conduents a l'obtenció de títols estrangers d'educació superior privada.
- L'avaluació de l'activitat docent del personal docent i investigador de les universitats privades.
- L'aprovació de l'informe d'avaluació de titulacions de l'any 2003.

La Comissió també opina sobre els programes d'avaluació de titulacions. Enguany **AQU Catalunya** ha llançat quatre programes: **Pro-QU**, **Seguiment**, **Disseny** i **Dobles Titulacions**. Els dos primers estan dirigits a l'establiment de sistemes d'assegurament de la qualitat en les titulacions actuals, el tercer fomenta el disseny correcte dels plans d'estudis en el nou espai europeu i el darrer pretén contribuir a l'establiment i la millora de titulacions dobles o compartides amb altres universitats europees.

Programes d'avaluació de titulacions

Programa PRO-QU

Aquest programa suposa la reestructuració del pla plurianual d'avaluacions de titulacions en el sentit de donar prioritat a l'avaluació dels ensenyaments que mai no han estat avaluats. Aquestes avaluacions es realitzaran segons una nova metodologia adaptada al nou context europeu, tot aprofitant l'experiència aportada pel programa europeu TEEP (Transnational European Evaluation Project).

Programa DOBLES TITULACIONS

A partir de l'experiència transnacional (TEEP), aquest programa pretén afavorir dobles titulacions i promocionar els canvis en les titulacions d'ensenyaments superiors (nivell de màster) d'acord amb la Declaració de Bolonya, tot fent èmfasi en els mecanismes d'avaluació de la qualitat amb la participació de les agències de qualitat. Un segona fita del programa és reforçar la mobilitat tant dels estudiants com del professorat de les titulacions participants.

Programa SEGUIMENT

Aquest programa adopta un nou enfocament i té com a objectiu l'atorgament del certificat de qualitat universitària (CQU). A aquest programa, s'hi poden acollir aquelles titulacions que ja van ser avaluades i han establert plans de millora i han implantat sistemes de qualitat.

Programa DISSENY

Aquest programa pretén que les titulacions abordin el disseny de nous plans d'estudis i incorporin els criteris explicitats en tres marcs generals (el de disseny de plans d'estudis, el d'avaluació dels aprenentatges i el de la integració europea), al mateix temps que compleixen els requisits explicitats en el marc legal actual. El programa està obert a les diferents àrees (Humanitats, Socials, Ciències, Salut i Tècnica) i prioritza la transversalitat de les titulacions. La primera titulació que s'ha incorporat a aquest programa és la de Medicina, amb el consens tant del l'àmbit universitari com de l'àmbit sanitari. La participació en aquest programa comportarà l'obtenció d'un informe que dona valor afegit en la presentació del pla d'estudis al DURSI, fase preceptiva per a l'homologació del títol.

Programa ACREDITACIÓ DE TÍTOLS PROPIS

Aquest programa suposa iniciar un projecte experimental d'acreditació de títols propis d'acord amb el marc jurídic generat a partir de la LUC. L'objectiu prioritari del nou programa serà elaborar una metodologia adient, tenint en compte els referents internacionals d'acreditació.

Composició de la comissió

LA COMISSIÓ D'AVALUACIÓ DE LA QUALITAT

- Presidenta
Dra. **Gemma Rauret** (directora d'**AQU Catalunya**, Universitat de Barcelona)
- Fins a sis persones de reconegut mèrit acadèmic o professional de la comunitat universitària de Catalunya
Dr. **Sebastián Rodríguez** (Universitat de Barcelona)
Dr. **Josep Oliver** (Universitat Autònoma de Barcelona)
Dr. **Pere Botella** (Universitat Politècnica de Catalunya)
Dr. **Jaume Torras** (Universitat Pompeu Fabra)
Dr. **Ignasi Romagosa** (Universitat de Lleida)
Dr. **Josep Oliveras** (Universitat Rovira i Virgili)
- Fins a sis persones de reconegut mèrit acadèmic o professional de la comunitat universitària internacional
Dr. **Christian Thune** (director de The Danish Evaluation Institute de Dinamarca i director de l'ENQA, la xarxa europea d'agències)
Dr. **Jean-Loup Jolivet** (delegat general del Comité National d'Évaluation de França)
Dr. **Ton I. Vroeijsenstijn** (Netherlands Accreditation Organization d'Holanda)
Dr. **Miguel Valcárcel** (Universidad de Córdoba)
Dr. **Darío Villanueva** (Universidad de Santiago de Compostela)
Dr. **Francisco Michavila** (Universidad Politécnica de Madrid)

Nota:

Tant els estatuts com els reglaments són asequibles a través del web d'**AQU Catalunya**
www.aqucatalunya.org

Anna Prades
AQU Catalunya

La mobilitat dels graduats universitaris catalans

Una de les transformacions importants que el mercat laboral ha experimentat els darrers anys és l'augment de la mobilitat laboral i geogràfica. En l'actualitat, difícilment un treballador desenvoluparà la seva vida laboral en una sola empresa. D'altra banda, en un món globalitzat la mobilitat geogràfica esdevé, cada vegada més, una necessitat.

Quina situació dibuixen les dades de l'estudi d'inserció laboral realitzat tres anys després als graduats de la promoció del 1998? **Pel que fa a la mobilitat laboral**, més del 70% dels enquestats han tingut més d'una feina (6.480 dels 9.216 graduats que van respondre la pregunta).

Més enllà dels factors estructurals esmentats, la mobilitat laboral està associada als antecedents laborals (treball durant els estudis) i a situacions específiques dels estudis, com és el cas d'Infermeria, on la inserció es produeix a través de substitucions temporals del personal fix, o el cas d'Arquitectura, on predominen contractes autònoms.

L'Àrea d'Humanitats és l'àrea amb més mobilitat (76%), mentre que la de Ciències Experimentals és la que en té menys (62%). La mobilitat més baixa de Ciències Experimentals probablement és deguda al fet que es tracta d'un perfil de graduat de primera inserció; per tant, en haver-se inserit més tard que en la resta d'àrees, també hi ha hagut menys temps per canviar de feina.

Dels qui han tingut més d'una feina, el 77% n'han tingut entre dues i tres, el 12% n'han tingut quatre i l'11%, més de quatre. Aquest darrer percentatge de màxima mobilitat o inestabilitat oscil·la entre el 6% de l'Àrea Tècnica i el 15% d'Humanitats. Les dues àrees marquen, precisament, els dos extrems en els indicadors de rapidesa i qualitat de la inserció.

Pel que fa a la mobilitat geogràfica, hi ha una clara tendència dels graduats a romandre a Catalunya. Només el 6% dels graduats treballen fora de Catalunya.

El 71% del total de graduats a les set universitats públiques de Catalunya treballen a la demarcació de Barcelona, la majoria dels quals graduats a les quatre universitats d'aquesta província (tot i que el 17% de les altres tres universitats públiques també s'insereixen en aquesta demarcació). Quan es tracta de fora de Barcelona, els percentatges de graduats de cada universitat que es queden a la seva demarcació són: el 78% de la UdG, el 68% de la UdL i el 75% de la URV.

En resum, si bé la mobilitat geogràfica encara no és una realitat per a la gran majoria dels acabats de graduar, la mobilitat laboral és un fet normalitzat, tot i que el canvi de feines tant pot assenyalar itineraris precaris com itineraris d'aproximació successiva a un lloc de treball idoni.

Josep Manel Torres
Cap de l'Àrea de Professorat i Recerca d'AQU Catalunya

El perfil del professorat avaluat per AQU Catalunya

En la data de la fi de la primera convocatòria (23 de maig), **AQU Catalunya** havia rebut 1.738 sol·licituds per a l'emissió d'informes de professorat lector i professorat col·laborador. La seva distribució per àrees és l'expressada a la taula.

Poc més d'un de cada cinc sol·licitants (el 22,2%) demanen informe doble, és a dir, informe per a professorat col·laborador i informe per a professorat lector.

Àrees	CoLaborador	Lector	Total	%	Dobles*
Humanitats	100	80	180	10,4	36
Socials	245	147	392	22,5	60
Ciències	236	111	347	20,0	70
C. Vida	137	102	239	13,8	58
Mèdiques	112	82	194	11,1	53
Enginyeries	295	91	386	22,2	39
TOTAL	1.125	613	1.738	100	316

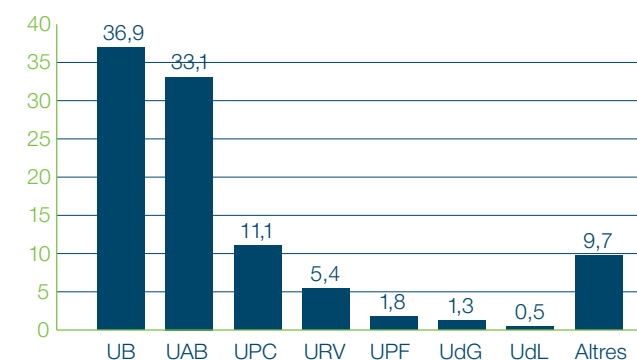
* Comptabilitzats sobre els sol·licitants, no sobre les sol·licituds

Professorat Lector

El 35,3% de les sol·licituds corresponen a professorat lector. Poc més del 9% dels sol·licitants d'informe per a professorat lector són doctors per universitats no catalanes (públiques i privades). El 65% dels sol·licitants han obtingut el títol de doctor en el període 1999-2003, mentre que el 8,5% l'han obtingut el darrer any. El 5,8% dels sol·licitants d'informe previ a la contractació de professorat lector és estranger resident a Catalunya.

Els títols de doctors i doctores de les persones sol·licitants procedeixen de les universitats següents: UB (36,9%), UAB (33,1%), UPC (11,1%), URV (5,4%), UPF (1,8%), UdG (1,3%), UdL (0,5%) i altres universitats (9,7%).

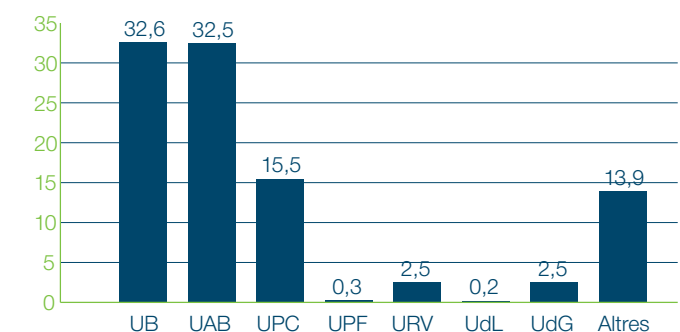
Sol·licitants per universitat (%)

Professorat Col·laborador

El 64,7% de les sol·licituds corresponen a professorat col·laborador, de les quals el 31,2% corresponen a persones que estan en possessió del títol de doctor. En el gràfic següent es mostren els sol·licitants agrupats segons la universitat en què van aconseguir el títol universitari.

Sol·licitants per universitat (%)

El 32,6% dels sol·licitants són titulats per la UB, el 32,5% per la UAB, el 15,5% per la UPC, el 0,3% per la UPF, el 2,5% per la UdG, el 0,2% per la UdL, el 2,5% per la URV i el 13,9% ho són per altres universitats. A diferència dels lectors, el 31,2% dels sol·licitants han obtingut el títol en el període comprès entre el 1999 i el 2003, mentre que el 74,6% l'han obtingut durant la darrera dècada.

El 6,8% de les sol·licituds corresponen a persones estrangeres residents a Catalunya. El 6,4% del total de sol·licituds corresponen a aquest col·lectiu.

Novetats editorials

Marc general per a l'avaluació dels serveis, les instal·lacions i els equipaments a l'abast dels estudiants

AQU Catalunya ha publicat aquest marc general que té com a objectiu donar orientacions per avaluar el conjunt de serveis que una universitat posa a l'abast de l'estudiant al llarg de tot el procés educatiu, per tal de satisfer les diverses necessitats amb què l'estudiant es troba. No es limita, doncs, a aquelles activitats relacionades directament amb l'estudi.

Marc general per a la integració europea

Aquest marc general publicat per AQU Catalunya expressa clarament i sense tòpics allò que representa la integració de les universitats a l'espai europeu. És un text pensat per a tot el col·lectiu universitari que haurà d'implicar-se en el canvi i que, per això, ha de conèixer tots els significats de l'espai europeu d'ensenyament superior.

Els estudiants universitaris davant dels seus estudis i el seu futur professional

Josep M. Masjuan Codina

Helena Troiano Gomà

Cris Molins

Universitat Autònoma de Barcelona

La Universitat de Constanza, la de Grenoble i l'Autònoma de Barcelona han participat en una recerca sobre els estudiants universitaris, que s'ha dut a terme en el marc de la Federació de Regions d'Europa sobre la recerca en Educació i Formació (FREREF), impulsada pel DURSI i amb el suport d'**AQU Catalunya**.

A partir de l'experiència de l'equip alemany, s'ha adaptat un qüestionari que recull informació sobre diversos aspectes relacionats amb els universitaris i el seu futur professional, com ara els motius de l'elecció dels estudis, les estratègies utilitzades, la dedicació, la utilització de l'ordinador i de la xarxa, la valoració de la qualitat dels estudis, les condicions socials i els estils de vida i les orientacions amb vista al futur professional.

L'enquesta ha estat realitzada a estudiants universitaris, a la meitat de la seva carrera acadèmica, de les regions de Baden-Württemberg, Rhône Alps i Catalunya, en concret a les quatre universitats públiques de Barcelona. Es tracta d'una enquesta pilot i, per tant, no obeeix a criteris de representativitat estricta. S'ha procurat, d'acord amb els altres dos països, recollir una varietat suficient de les diferents àrees d'estudi, de manera que totes quedin representades adequadament i això permeti fer una comparació, si més no indicativa. En el cas de Catalunya la mostra és de 1.823 estudiants.

A més de l'estudi general, en el cas de Catalunya s'està fent una prova pilot entre algunes titulacions que s'estan avaluant (de les quals s'ha ampliat la mostra) per veure si els resultats d'aquest qüestionari faciliten l'avaluació d'alguns dels aspectes requerits als comitès interns.

Hem seleccionat alguns aspectes dels resultats de la recerca, que d'una manera breu transcrivim a continuació:

1. La nota d'accés a la universitat està relacionada amb les notes dels estudis universitaris i, per tant, també amb el retard, però en canvi a tercer de carrera no hi ha relació entre el fet de cursar o no la titulació preferida i les notes. Sembla, doncs, que els estudiants que tenen bones notes les tenen malgrat cursar una titulació que no és la que més preferien. És possible que la problemàtica dels estudiants desmotivats sigui més pròpia del primer curs i que els que continuen s'adaptin bé a l'altra titulació, que sovint pot ser relativament semblant.
2. El temps dedicat a l'estudi no és tan important com les notes prèvies amb vista a tenir un bon expedient acadèmic a la universitat. La mitjana d'hores dedicades a l'estudi és a la ratlla de les 11 hores setmanals i, ateses les altres activitats que fan,

Eix central del campus de la Universitat Autònoma de Barcelona. Foto cedida per la UAB

dóna poc marge de maniobra, la qual cosa pot ajudar a repensar, en el moment en què s'està parlant d'una nova manera de comptar els crèdits, les hores setmanals de classe que actualment s'imparteixen. Hem pogut constatar que tendeixen a dedicar més hores a l'estudi els estudiants que menys ho necessiten, si tenim en compte que tenen millors notes d'accés a la universitat, cosa que té relació amb el nombre important d'estudiants que no estan identificats amb els valors expressius de la universitat.

3. La compaginació dels estudis amb la feina remunerada, que és molt més freqüent a Catalunya que a les altres regions, té una influència negativa en les notes de la carrera universitària, encara que inferior a la nota d'accés, i també té influència en el retard amb vista a finalitzar els estudis, més freqüent a Catalunya que a les altres regions. Caldria pensar potser en una nova manera d'enfocar l'organització dels estudis en el cas dels qui els comparteixen amb una ocupació més enllà dels petits treballs d'acompanyament.

4. Les dades ens mostren que s'ha produït en poc temps una forta generalització de les noves tecnologies de la informació, tot i que encara hi ha prop d'una quarta part dels estudiants que no les fan servir. Catalunya no queda mal situada en aquest aspecte. Els estudiants utilitzen Internet principalment per a la recerca de materials útils per a l'ensenyament; contràriament, el contacte amb el professorat a través d'aquest canal de comunicació és encara molt escadusser.

5. El més remarcable de la valoració que els estudiants de Catalunya fan de l'organització dels aspectes acadèmics és, probablement, que la mitjana més alta dels vuit aspectes que hem tingut en compte se situa tot just en l'aprovat i es tracta, com altres vegades s'ha comprovat, de la qualitat dels continguts transmesos. Tots els altres aspectes se

situen per sota. La manera de donar els cursos se situa per sota i la valoració de l'ajuda que els estudiants reben del professorat encara més per sota. Un de cada cinc estudiants està molt descontent d'aquest darrer aspecte.

Catalunya queda situada per sota de les altres regions pel que fa a la valoració que els estudiants donen a la transmissió dels continguts, la metodologia dels cursos i el suport del professorat, la qual cosa remarca la necessitat de fer una reflexió sobre aquesta temàtica.

6. Els estudiants tendeixen a valorar més els progressos que fan com a estudiants en diferents aspectes que no pas el que els ofereix la institució universitària de la qual formen part. Això pot ser degut a la percepció que tenen de l'esforç que han de fer per reeixir. La valoració dels propis progressos segueix la gradació descendent següent: adquisició de coneixements, desenvolupament personal, metodologies, aspectes professionals.

La mancança general més palesa en totes les àrees és la poca relació entre la teoria i la pràctica. Destaca també la poca consideració dels aspectes ètics i socials en les titulacions de ciències.

7. L'anàlisi comparativa interregional mostra que les àrees d'estudi tenen similituds importants entre països i, per tant, també dissimilituds entre unes àrees i les altres. Per posar un exemple, la caracterització que fan els estudiants de les titulacions de Dret i Medicina s'assembla entre països i es diferencia de les d'humanitats i socials. Així doncs, les tradicions culturals lligades a les disciplines són molt importants.
8. Una de les coses més clares que reflecteix la preocupació generalitzada per la inserció professional dels estudiants de Catalunya és la voluntat que té la majoria de fer, durant els estudis, pràctiques en el món professional. La mateixa preocupació

s'expressa probablement en la importància que donen, més que en les altres regions, a la realització de cursos de postgrau. En canvi, la voluntat d'anar a l'estranger és més baixa que a les altres regions i les expectatives raonables de realitzar-ho són poques.

Les diferències entre àrees també són importants. Destaca la inferior preocupació dels estudiants d'humanitats per les qüestions lligades al mercat laboral, el poc interès dels economistes i dels estudiants de Dret per les sortides professionals docents i el poc interès dels estudiants de ciències per sortir a l'estranger.

9. En general, els estudiants catalans anticipen una situació més difícil que no pas els seus col·legues de les altres dues regions europees. Igualment, les dones dibuixen un panorama més pessimista del que ho fan els homes; caldria preguntar-nos si aquesta previsió els ve donada per una certa consciència sobre situacions de discriminació en el mercat laboral. Les àrees que tenen una visió més optimista sobre les oportunitats laborals de futur són les d'economia, enginyeria i ciències. I les àrees que ho veuen pitjor són dret, socials i humanitats –aquests últims estudis se situen en l'extrem més pessimista, amb el percentatge més elevat d'estudiants que preveuen trobar "grans dificultats" d'inserció.

Els qui hem fet aquesta recerca voldríem que fos coneguda i que la seva lectura i discussió reflexiva ajudés la comunitat universitària a respondre millor a les necessitats dels estudiants.